



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros  
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

**Schlüter, Georg**

**Augustæ Vindelicorum, 1708**

§. 1. De requisitis ad valorem Professionis Religiosæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)



2735 Ad 10. *re.* cum Sanchez *cit. lib. 7. c. 5. à n. 68.* non requiri, quòd petatur, vel detur in scriptis; & dari non posse, nisi ab Episcopo, vel ejus Vicario; primi enim nulla mentio fit in textu; secundi autem fit expressa mentio sic, ut si secus fiat, renuntiatio nulla sit. Nominè Episcopi autem veniunt etiam alii habentes jurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio nulli alteri subjecti, ut alibi diximus. Unde non sufficit in hoc casu licentia Superioris Regularis, etiam exempti; quia in hoc casu non additur: *vel alterius Superioris*, prout additur, pro facultate ingrediendi Monasteria Monialium c. 5. *Secs. 25.*

2736 Ad 11. *re.* affirmative, cum hæc facultas sit annexa dignitati, non personæ; ita Sanchez *cit. n. 73.* Ad 12. *re.* in quibusdam Religionibus non esse in usu, ut testatur Sanchez *cit. n. 25.* & Rodriguez tom. 2. qq. Regular. q. 48. a. 14. ad 13. *re.* negativè ex dict. cum sufficiat eam fieri intra tempus probationis, vel eam etiam finitè ante professionem, etiam ultimà horà, ex quo etiam constat ad 14. cum textus solum petat non fieri ante bimestre proximè antecedens professionem. Ad 15. *re.* quòd non, ex seqq.

#### ARTICULUS IV.

##### De professione Religiosa.

2737 P ROfessio Religiosa generaliter accepta, ut notat Pereyra in Elucidario n. 1358. apud Theologos, & Canonistas est sponsio, & promissio, Deo facta per tria vota paupertatis, castitatis, & obedientiæ, in Religione approbata; hæc duplex est, nimirum expressa, & tacita, seu interpretativa. *Expressa* est, quæ fit in manibus accipientis eam legitime, & exprimitur sive verbis, scriptis, aut ore prolatis, sive nutibus. *Tacita* est, quæ non exprimitur, sed continetur in aliquo per interpretationem, v. g. in habitu professorum delato per certum tempus; quibus modis utraq; fiat, latè prosequitur Sanchez l. 5. *Decal. c. 3.* Azor tom. 1. l. 12. c. 4. & Suarez tom. 3. *Relig. l. 6. à c. 13.* Dixi, per vota, sive *solemnia*, sive *simplicia*, prout fit in Soc. JESU post biennium Novitatus; ex quo habetur altera divisio professionis generaliter acceptæ, nimirum in eam, quæ

Tom. III.

fit per illa tria vota, sed *solemnia*; & illam, quæ per eadem, sed *simplicia*; & de hac nihil extat in corpore juris Canonici; quibus præmissis.

§. 1.

##### De requisitis ad valorem Professionis Religiosæ.

2738 A Nte resolut. Not. 1. professionem religiosam, & *expressam*, ad valorem spectatâ ejus naturâ, seclusis particularium Religionum constitutionibus non exigere, ut determinatè fiat vel voce, vel scripturâ; sed sufficere consensum etiam nutibus expressum; cum id nullo jure cautum sit; sic Azor p. 1. l. 12. c. 4. q. 1. & alii; id, quod etiam colligitur ex c. *Porreclum* 13. h. t. Cæterum exigi scripturam causâ probationis, colligitur ex 20. q. 1. c. ult. ubi tamen speciali Religionis constitutione per Sedem Apostolicam approbata per Scripturam fieri debet, tanquam solennitatem substantialem (prout habetur in Soc. JESU p. 5. *Constit. c. 3. in declarat. lit. A.* & notatur à Sanch. in *Decal. l. 5. c. 3. à n. 5.*) aliter facta non tenet.

2739 Not. 2. formam professionis *expressam* non esse eandem in omnibus Religionibus, ut per se constat, & videri potest apud Suarez *cit. l. 6. c. 12.* Sanchez, & alios; in quibusdam enim exprimuntur omnia tria; in aliis sola obedientia; vel stabilitas, & conversio morum secundum regulam, &c. Not. 3. non pertinere substantialiter ad valorem professionis, susceptionem habitus professorum proprii; nam *habitus non facit Monachum*, c. *Porreclum* 13. h. t. Not. 4. professionem *expressam*, quantum est de jure communi, posse fieri per Procuratorem cum mandato speciali; hoc enim nullibi reperitur exceptum in jure communi, præsertim cum hoc etiam admittatur in matrimonio juxta dicta lib. 4. *decretal. à n. 562.*

2740 Not. 5. professionem *expressam*, quantum est de jure communi, posse fieri etiam sub conditione non tantum præsentis, vel præterita, sed etiam futura contingenter, intellige honesta, & non contraria substantiæ professionis, ut tradit Sanchez *cit. l. 5. c. 4. n. 87.* an autem conditione purificata innovari debeat consensus, & præstari purè? vel ad valorem sufficiat consensus prior cum

Kkkk 2



cum conditione purificata : docent communiter id resolvendum ex casu matrimonii taliter contractui, de quo egimus lib. 4. ubi diximus, sufficere postremum ; de conditione verò substantiæ actus contrariâ plura V. cit. l. 4. iii. 5. de conditionibus appositis à n. 777. quibus positus :

2741 Ad quæst. in tit. propositam 3. plures exigi conditiones, quarum defectu invalida sit professio. 1. est ætas jure requisita, quæ nunc est 16. annorum complerorum, de qua jam egimus ; hæc porro conditio sic intelligenda est, ut professio non valeat, facta prius, seu ante illam ætatem verè completam ; licet nullo jure irrita sit facta post illam, prout quarundam Religionum statutis specialibus servatur ; ubi notandum, esto secundum leges talium Religionum professio illicitè fiat à non habente præscriptam ætatem 13. vel 20. annorum ; si tamen facta sit, post completum 16. non esse invalidam, nisi statutum tale, autoritate Sedis Apostolicæ firmatum, secus acta etiam annullaret ; de quo c. in Insulis. 6. h. t.

2742 Altera conditio est, ut professio fiat voluntate liberâ, & spontaneâ, ut dicitur c. 1. h. t. ibi : nullus tonsdeatur nisi in legitima ætate, & spontanea voluntate ; quia sponte religionem quis ingredi debet, c. proclivis, & c. presens, 20. q. 3. adeò, quod excommunicacionis vinculo innodentur à Concilio Tridentino Sess. 25. de Regularibus, cap. 18. qui mulierem Monasterium ingredi coegerit, quique consilium, auxilium, vel favorem dederit. Difficultas est, quando censetur facta non spontaneè, consequenter sine voluntate spontanea, prout requiritur ad valorem Professionis ; obstatè possunt error, ignorantia, dolus, coactio per vim absolutam, vel conditionalem. Quæ porro spectant primos tres obices, à nobis resoluta sunt lib. 4. à num. 1067. idem enim voluntarium requiritur ad professionem, quæ immutabilem statum inducit, ac ad matrimonium.

2743 Quæ verò pertinent ad professionum coactam, cum alia sit coactio præcisa, & absoluta ; alia solùm conditionalis, quæ fit incusso metu ; & prima tol-

lat voluntarium simpliciter, ut ostendimus lib. 4. à num. 389. tollet etiam valorem professionis ; de coactione verò conditionali agimus ibid. num. 392. probabilius autem est, metum levem etiam injustum non obstatè valori professionis, sicut nec matrimonij ex dict. ibid. à num. 398. secus tamen dicendum est, si facta sit ex metu gravi, extrinsecus, ac injustè incusso ex fine consentum professionis extorquendi ; ratio sumitur ex dict. ibid. lib. 4. à num. 434. ubi diximus contractus, postquam semel validi sunt, irrefcindibiles, jure naturali & positivo esse irritos ; at professio talis est ; ergo.

Dices, probato tali metu rescindi professionem ; ergo non est naturâ suâ irrefcindibilis ; 3. idem justam in matrimonio. Quare dicendum tali casu nec professionem, nec matrimonium rescindi propriè, auferendo valorem ; sed solùm declarando nullitatem ; dici tamen irrefcindibilem, quòd ne quidem declarativè rescindatur, nisi probato metu tali, præsertim durante etiam per annos propterea, quòd ejusmodi metum passi, viventibus illis, qui eum incusserunt, reclamare non audeant, & frequenter præsumatur, metum silentio, vel tempore purgatum præsumptione in re facta ; cujus probatio cum sæpe difficillima, consequenter moraliter impossibilis sit, etiam illam rescindibilitatem impossibilem reddit, utpote non assequibilem nisi ex suppositione illa moraliter impossibili.

2744 Tertia conditio est, quòd ab aliquo habente legitimam facultatem recipiendi profitentem ad talem statum, professio acceptetur nomine ipsius Religionis acceptatione expressâ, vel tacitâ, quæ fit vel ipso facto, vel aliis signis, prout dicemus à n. 2748. de professione tacita ; ita tenent Suarez tom. 3. de Relig. l. 6. c. 11. Sanchez in Decal. lib. 5. cap. 4. n. 62. Layman l. 4. Summa, tr. 5. cap. 5. n. 5. & alij communiter. 1. ex c. Porrectum. 13. h. t. ubi dicitur, tunc aliquem fieri Monachum, ut reddat Domino, quæ promisit, cum professio regularis emittitur, & recipitur ab Abbate ; & cap. 16. eod. ibi : si tamen ante tempus probationis regulariter præfinitum, is, qui



qui converti desiderat, habitum recipit, & professionem emittit, Abbate per se, vel per alium professionem recipiente monasticam, & monachalem habitum concedente, uterque renuntiare videtur ei, quod pro se noscitur introductum: ideoque obligatur per professionem emissam pariter, & acceptam ad observantiam regularem, & verè Monachus est censendus; & ratio est; quia ex professione nascitur obligatio mutua, utriusque onerosa; quod non stat sine consensu mutuo utrinque acceptato, ut diximus lib. 4. à num. 7.

2746 Præter hæc not. à nonnullis exigi ad professionem, saltem ut licitè fiat, ut profitens sit sui juris; de quo dicemus à num. 2697. ut præcesserit integer, & continuus annus probationis; sed qualiter hoc accipiendum sit, diximus à num. 2683. 3. ne professio facta sit renuntiatione bonorum absque præscripta Tridentini formâ, de qua à n. 2719. &c. 4. qualiter emitti possit à conjugatis, expositum est hic tit. 32. à n. 2826.

§. 2.

Qualiter fiat Professio tacita?

2747 **A** Nte resolut. suppon. habitum Novitiorum communiter assignari triplicem secundum varietatem Religionum; nam in quibusdam habitus Novitiorum alius est *communissimus*, quem etiam vocant *indistinctissimum*, quando nimirum eodem utuntur & Professi, & Novitii, & alii etiam Clerici vel Laici cum illis in communi viventes, ipsisque fervientes; secundus est *communis*, seu *indistinctus*, quo scilicet nullo discrimine utuntur Professi, & Novitii: tertius est habitus *Novitiorum* distinctus ab habitu Professorum, ut, si illi utantur albo, isti, nigro; quæ distinctio potest esse vel patens aliquo signo visibili, vel latens; nimirum non patens signo visibili, ut si habitus Professorum benedicatur; non Novitiorum, &c. his præmissis:

2748 Quæstio est, quibus modis tacitè Professio emittatur, hoc est, ex quibus factis, vel signis à jure præsumatur, eum, qui talia facta, signa, vel indicia edidit, professum esse, id est, se Religioni ac regulari disciplinæ in tali loco regulari

obligasse sic, ut non minus, ac alii expressè professi ad ejus statum observantiam jure compelli possint? Tres communiter modos assignant ex sacris canonibus Azor p. 1. l. 12. c. 4. q. 3. Sanchez in Decal. l. 5. c. 3. n. 19 Layman l. 4. Theol. moral. tr. 5. c. 5. à n. 1.

Primus igitur modus, seu argumentum tacitæ professionis, seu jure præsumendi professionem ipso facto esse editam, sumitur ex c. *Ad nostram*. 8. h. t. ubi habetur: censi tacitè professum, si quis ante pubertatem suscepit habitum religiosum, & post completam pubertatem eundem *triduo* portavit, quin reclamaret, aut contrariæ intentionis signum daret; circa quod not. 1. id non procedere, nisi hoc fiat *scienter*; nam ignorantis non est consensus; 2. nisi fiat *sponste*; professio enim coacta, probata coactione, facile, ac merito infirmatur. 3. nisi fiat per susceptionem habitus professorum distinctissimi, ut notat Azor p. 1. l. 12. c. 4. q. 3. Sanchez in Decal. tom. 2. l. 5. c. 3. Basil. Pontius de impedim. matrim. c. 5. Dixi *habitus professorum distinctissimi*; nam ex susceptione habitus Novitiorum patenter distincti ab habitu professorum, ejusque gestatione annua, vel etiam majori tempore, sine exercitio aliorum operum, quæ professorum propria sunt. non inducitur tacita professio; ita Sylvester V. *Religio* 3. q. 18. Navarr. Comment. 4. de Regular. num. 74.

Difficultas tamen est 1. an inducatur tacita professio per gestacionem habitus Professorum *patenter distincti* ab habitu Novitiorum etiam non expleto anno Novitiatus? 2. an tacitæ professioni locus sit etiam post Tridentinum? 3. an ad tacitam professionem ex susceptione habitus patenter distincti ab habitu Novitiorum de necessitate requiratur perseverantia in eo, saltem per triduum post pubertatem? 4. quam obligationem inducat tacita professio primo modo facta? Ante responsionem not. quod illa susceptio habitus dupliciter considerari possit; primò præcisè, quin talis simul sciens, & prudens sponte exerceat aliquas actiones professis proprias; 2. his simul accedentibus.

Kkkk 3 Ad